

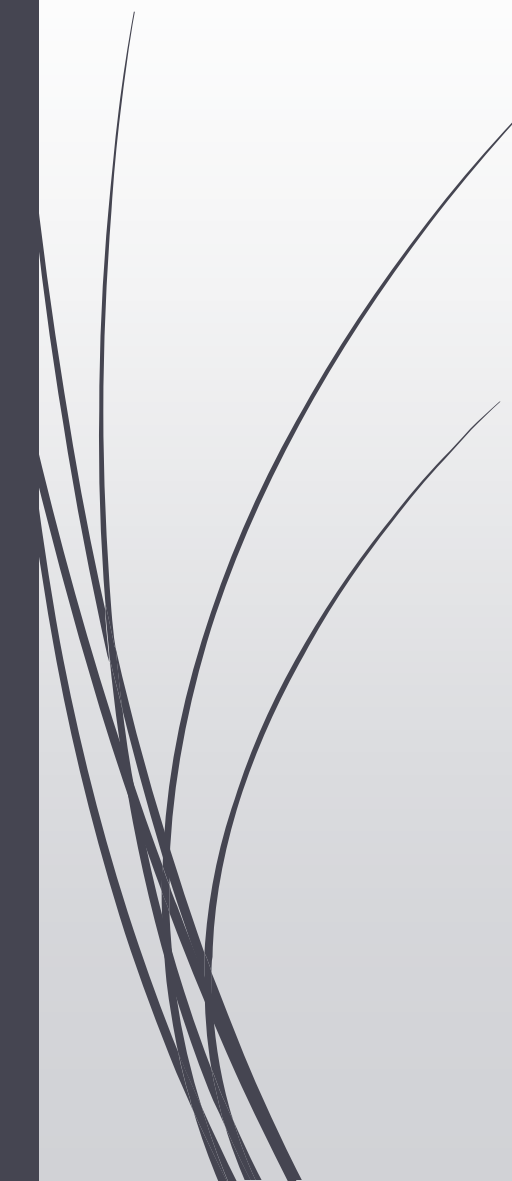
Praktické náležitosti tlumočnické profese I.

30. 11. 2022

Dana Peňázová

FRAZÉMY

- kombinace dvou nebo více slov s ustáleným významem, které není možné odvodit z významu jednotlivých slov
 - základní znaky:
 - ustálenost
 - vícesložkovost
 - anomálie
 - význam vycházející z celku
 - metaforičnost
 - hovorovost
 - expresivita a archaismy
-

DRUHY FRAZÉMŮ

➤ Základní dělení:

nevětné x větné

NEVĚTNÉ:

- Slovní spojení a obraty, které netvoří plnohodnotnou větu.
- Patří sem
 - ustálená přirovnání,
 - neslovesné výrazy,
 - slovesné výrazy.

VĚTNÉ:

- Slovní spojení a obraty, které větu tvoří.

Patří sem

- přísloví,
- pořekadla,
- rčení,
- pranostiky.

PŘÍSLOVÍ

- přinášejí ponaučení,
- zkušenost,
- platnou zásadu.

Př. Bez práce nejsou koláče.

POŘEKADLA

- Jde o lidovou fantazii, pořekadlo lze skloňovat/časovat v omezené míře, někdy vůbec.

Př. Šel s barvou ven.

RČENÍ

- Podobná příslovím, liší se tím, že jsou pro pobavení a oživení jazykového projevu, jsou produktem lidové fantazie, můžeme je skloňovat, časovat.

Př. Má obě ruce levé.

PRANOSTIKY

- Předpověď týkající se konkrétních dnů, měsíců či období, často se používá s počasím a zemědělstvím.

Př. Únor bílý, pole sílí.

Modelové situace:

- ▶ **Tlumočení u lékaře**
 - ▶ trpělivost, zopakovat „instrukce“, lékárna.
- ▶ **Tlumočení na policii**
 - ▶ trpělivost, zpětný překlad, netlačit na čas, neovlivňovat klienta.
- ▶ **Tlumočení u psychologa, psychiatra**
 - ▶ trpělivost, neovlivňovat klienta.

Neovlivňovat klienta, být nestranný, být trpělivý - nespěchat.

Cvičení

- Zkuste se zamyslet nad tím, jak byste následující pojmy přizpůsobili klientům všech tří specifických skupin:

1. anonym

2. funkce

3. ovlivňovat

4. gramatika

5. absolvent

6. výsledek

7. úvod/závěr

8. spolehnout

9. integrace

Přeložte následující věty 3 odlišným skupinám klientů:

- Jak často chodíte v noci na záchod?
- Antibiotika musíte brát po osmi hodinách.
- Na odběr krve musíte přijít na lačno.
- Jaké máte trvalé bydliště? Máte nějakou kontaktní adresu?
- Tyto prášky budete brát 2x denně, kapky si budete kapat 3x denně, mast vtírejte vždy při bolesti.
- Neuvažoval jste o tom, že byste šel na očkování proti covidu-19?

Děkuji za pozornost

► Kontakt:

► penazova@teiresias.muni.cz